

NOTITIE ADVIES REGIONAAL ARRANGEMENT HEUVELRUG

Inleiding

Om regionale knelpunten aan te pakken biedt de minister van OCW de mogelijkheid om door samenwerking in een regio toestemming te krijgen voor het stichten, verplaatsen en/of omzetten van VMBO-afdelingen en voor het stichten van nevenvestigingen voor VMBO, ook als niet volledig voldaan wordt aan wettelijke (stichtings)normen. Voorwaarde is dat aan de verzoeken om toestemming een integraal plan ten grondslag ligt: het zogenaamde Regionaal arrangement. Het Regionaal arrangement is onderdeel van een bredere Regiovisie: met een Regiovisie wordt zowel een kwantitatieve als een kwalitatieve versterking van het VMBO beoogd: bevordering van innovatie en attractiviteit van het VMBO, afstemming met het vervolgonderwijs en het bedrijfsleven. Consequenties van de Regiovisie voor de infrastructuur van het VMBO worden uitgewerkt in het Regionaal arrangement: het is een samenwerkingsovereenkomst met een looptijd van tenminste vijf jaar tussen scholen met VMBO. De samenwerkingsovereenkomst moet gericht zijn op regionale versterking van het VMBO-aanbod in relatie tot het vervolgonderwijs en regionale economische en arbeidsmarktontwikkelingen. Bij de opstelling van de Regiovisie zijn, naast de VMBO-scholen, ook het vervolgonderwijs, het regionale bedrijfsleven en de gemeenten (onder andere in verband met huisvestingsconsequenties) betrokken.

De werkwijze van het Regionaal Arrangement zal ingepast worden in de nieuwe wetgeving rond de voorzieningenplanning voortgezet onderwijs die nu voorbereid wordt. Verwacht wordt dat na 1 augustus 2008, behalve bij het stichten van scholen, alle veranderingen in de voorzieningenstructuur, ook voor HAVO/VWO, door de regio zullen worden bepaald. Ter voorbereiding van het wetgevingstraject is een uitwerkingsnotitie naar de Tweede Kamer gestuurd die een aanzet hiertoe geeft. De toekomstige wetgeving beslaat het hele voortgezet onderwijs, inclusief VMBO.

Het Regionaal Arrangement Heuvelrug

De regio omvat de gemeenten Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist. Bij het Regionaal arrangement zijn drie scholen in de regio met VMBO-beroepsgerichte leerwegen betrokken:

- ◆ Scholengemeenschap Maarsbergen
- ◆ Openbare Scholengroep Schoonoord, vestiging Openbaar VMBO/MAVO Zeist
- ◆ Christelijk College Zeist

De schoolbesturen willen allereerst de in deze leerwegen gevoelde knelpunten met elkaar oplossen. Mogelijk zal in latere jaren het arrangement ook betrekking krijgen op de theoretische leerweg. Op dat moment zullen er meer scholen bij betrokken worden. Deze scholen zijn in de loop van het proces op de hoogte gehouden. Het gaat om de KSG De Breul en de Stichtse Vrij School te Zeist. Dat geldt ook voor de scholen in de aangrenzende gemeente De Bilt: De Werkplaats in Bilthoven en de Oranje Nassau School in Bilthoven.

Ook het Groenhorst College in Maartensdijk met beroepsgerichte leerwegen in de agrarische sector is steeds geïnformeerd.

De noodzaak voor verandering voor de aan dit Regionaal Arrangement deelnemende scholen spitst zich toe op drie hoofdpunten:

1. Het zoeken naar een oplossing voor de problematiek in de sector techniek, vooral voor de twee scholen in Zeist.
2. De completering van het aanbod van de drie scholen om daarmee knelpunten op te lossen in het bestaande aanbod.
3. De aanvulling van het bestaande aanbod met een aantal nieuwe programma's om de school daarmee extra te profileren en/of de leerlingen nieuwe mogelijkheden te bieden.

De gehele infrastructuur van het VMBO in relatie tot het vervolgonderwijs en de regionale arbeidsmarkt is in kaart gebracht. De besturen hebben over de Regiovisie en het Regionaal Arrangement overleg gehad met de ROC's Midden Nederland en ASA en met het regionale bedrijfsleven.

Er is in mei en juni 2006 met subsidie van de provincie Utrecht extra onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om in de gemeente Zeist de sector Techniek vorm te geven. In juli 2006 is een rapport over dit verkennend onderzoek verschenen onder de titel 'Een Technodroom in Zeist'. In dit rapport wordt allereerst de situatie van de sector techniek op de twee scholen nader beschreven. Verder is de ambitie van de beide VMBO-scholen ten aanzien van een gezamenlijke vormgeving geformuleerd: een vernieuwend concept en een opzet met een zo mogelijk structurele samenwerking tussen de VMBO-scholen, de ROC's en het bedrijfsleven.

Op 4 oktober 2006 hebben de drie VMBO-schoolbesturen in de regio het regionaal arrangement ondertekend.

Knelpunten

Hierboven zijn als knelpunten al genoemd de problematiek in de sector techniek en het ontbreken van afdelingen.

Een ander knelpunt is de problematiek van vroegtijdige uitval van leerlingen in de doorstroom van VMBO naar MBO. De ontwikkeling van en de aansluiting tussen de verschillende leerwegen en de verschillende opleidingsniveaus is onvoldoende. In met name de eerste jaren van het MBO stromen jongeren ongekwificeerd de arbeidsmarkt op. Het uitvalprobleem in het MBO, met name in het eerste leerjaar, is in belangrijke mate een VMBO-MBO-aansluitingsprobleem. Jongeren hebben moeite om de overgang goed te maken.

Om deze knelpunten aan te pakken is een aantal jaren geleden het Aansluitingsnetwerk VMBO-MBO opgericht; dit heeft inmiddels de naam Platform Midden-Nederland gekregen. In dit Platform wordt gezocht naar oplossingen en gezamenlijke activiteiten, zoals versterken van de flexibele uitstroom VMBO en flexibele instroom MBO en heldere overdracht van leerlingen: doorlopende leerlijnen.

Infrastructuurafspraken in het Regionaal Arrangement

De scholen hebben zijn het eens geworden over de volgende infrastructurele aanvragen, te realiseren per 1 augustus 2007:

SG Maarsbergen:

- ◆ Afdeling Uiterlijke verzorging.
- ◆ Intrasectoraal programma Consumptief Breed.
- ◆ Intersectoraal programma Technologie in de Gemengde Leerweg.
- ◆ Intersectoraal programma ICT-route

Openbaar VMBO/MAVO Zeist:

- ◆ Afdeling Bouwtechniek *
- ◆ Afdeling Installatietechniek *
- ◆ Afdeling Voertuigtechniek *
- ◆ Intrasectoraal programma Techniek breed.
- ◆ Intersectoraal programma Technologie met drie uitstroomvarianten
- ◆ Intersectoraal programma Intersectoraal met drie uitstroomvarianten
- ◆ Intersectoraal programma ICT-route

Christelijk College Zeist:

- ◆ Afdeling Elektrotechniek *

- ◆ Afdeling Installatietechniek *
- ◆ Intrasectoraal programma Techniek breed.
- ◆ Intersectoraal programma Technologie met drie uitstroomvarianten
- ◆ Intersectoraal programma Intersectoraal met drie uitstroomvarianten (Technologie & Dienstverlening, Technologie & Commercie, Dienstverlening & Commercie)
- ◆ Intersectoraal programma ICT-route

* Deze licenties zullen uitsluitend worden gebruikt voor maatwerktrajecten ten behoeve van enkele leerlingen. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling deze afdelingen naar buiten toe te profileren.

Beoordeling

De voetnoot bij de aangevraagde licenties is essentieel: het geeft aan dat het niet om uitbreiding gaat met afdelingen waarvoor lokalen voor ingericht moeten worden. Het beroepsgerichte vak zal in deze gevallen samen met ROC's en/of het bedrijfsleven worden verzorgd.

Een uitbreiding met afdelingen zou, gezien de huidige magere bezetting van met name enkele techniekafdelingen, niet gewenst zijn.

Onderhavige Regiovisie met Regionaal arrangement is opgesteld in goed overleg van alle schoolbesturen in de regio. Zij hebben allen de samenwerkingsovereenkomst getekend waarin bovenstaande wensen betreffende infrastructuur zijn opgenomen. Er zijn derhalve geen bezwaren om deze wensen te honoreren.

Conclusie

Wij adviseren positief over dit Regionaal arrangement. Met de besturen zullen we de afspraak maken dat minimaal één maal per jaar een overzicht zal worden verschaft over de stand van zaken.

Toekomstige aanvragen betreffende de infrastructuur van het VMBO zullen wij afzetten tegen dit Regionaal arrangement. Zolang aanvragen daarmee in de pas lopen is marginale toetsing voldoende.